



U Zagrebu, 10. rujna 2020. godine

**USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE**

**Podnositelj ustavne tužbe:**

ADDL MEGILA d.o.o, Đorđićeva 11, Zagreb, OIB: 66536340192, MBS: 060212369, zakonski zastupnik Joseph Isaac Sternlight, 104 Bridge Lane, London, OIB: 82288922970, u ovom postupku zastupano po odvjetnici Tini Poropat iz Zagreba, Đorđićeva 11, OIB: 90452575388

  
TINA POROPAT  
Odvjetnik  
Đorđićeva 11  
10 000 Zagreb

**USTAVNA TUŽBA**

- protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, poslovni broj: 68 PŽ-1435/2020-5 od 6. srpnja 2020. godine, parnični postupak – odlučivanje o žalbi u pravnoj stvari radi utvrđenja tražbine osnovanom

3x ustavna tužba  
2x prilozi

**1. Podaci o podnositelju ustavne tužbe, osporavanoj sudskoj odluci i obrazloženje ispunjenja pretpostavki za podnošenje ustavne tužbe**

ADDL MEGILA društvo s ograničenom odgovornošću za poslovanje nekretninama, Đorđićeva 11, Zagreb, OIB: 66536340192, MBS: 060212369, koje je do 9. veljače 2017. poslovalo pod tvrtkom Koudela d.o.o. „u stečaju“ (dalje u tekstu: **podnositelj**), podnosi ustavnu tužbu kojom osporava pravomoćnu drugostupanjsku presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, poslovni broj: 68 PŽ-1435/2020-5 od 6. srpnja 2020. (dalje u tekstu: **osporavana presuda**).

Osporavana presuda donesena je povodom žalbe tužitelja društva IVANIŠEVIĆ GRADNJA d.o.o. u stečaju, OIB: 88754036728, izjavljene protiv prvostupanjske presude Trgovačkog suda u Splitu, poslovni broj: P-128/2019-9 od 17. siječnja 2020. godine, ispravljene Rješenjem Trgovačkog suda u Splitu, poslovni broj: P-128/2019-17 od 30. siječnja 2020. godine. Osporavana presuda donesena je u okviru parničnog postupka koji se vodio radi utvrđivanja osnovanosti tražbine tužitelja, osporene od strane stečajnih vjerovnika u stečajnom postupku koji se vodio nad Koudela d.o.o. (sada podnositelj) pred Trgovačkim sudom u Splitu, poslovni broj: St-9/2010.

Osporavana presuda je od strane Trgovačkog suda u Splitu zaprimljena 31. kolovoza 2020. godine, dok je od strane podnositelja zaprimljena 4. rujna 2020. godine.

U odnosu na ispunjenje uvjeta za podnošenje ustavne tužbe, podnositelj ističe da, sukladno odredbi članka 382.a Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19), stranke mogu podnijeti reviziju protiv presude donesene u drugom stupnju, bez dopuštenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske, u sporu: (i) o postojanju ugovora o radu, odnosno prestanku radnog odnosa ili radi utvrđenja postojanja radnog odnosa, (ii) o utvrđivanju majčinstva ili očinstva, (iii) u povodu tužbi za zaštitu od diskriminacije te (iv) u povodu tužbi radi objave ispravka informacije.

Budući da se u konkretnom slučaju ne radi o sporu navedenom u članku 382.a Zakona o parničnom postupku, već o sporu radi utvrđivanja osnovanosti tražbine, podnositelj je 10. rujna 2020. godine, podnio prijedlog Vrhovnom sudu Republike Hrvatske za dopuštenje revizije protiv osporavane presude.



S obzirom da je neizvjesno hoće li revizija biti dopuštena, a radi otklanjanja naknadne eventualne nepravodobnosti ustavne tužbe, podnositelj istodobno s podnošenjem prijedloga Vrhovnom sudu Republike Hrvatske za dopuštenje revizije, podnosi ustavnu tužbu unutar roka od 30 dana od dana primitka osporavane presude.

## **2. Ustavno pravo podnositelja povrijeđeno osporavanom presudom**

Podnositelj je bio tuženik u parničnom sporu radi utvrđivanja osnovanosti tražbine tužitelja društva IVANIŠEVIĆ GRADNJA d.o.o., u stečaju. Potraživanje tužitelja odnosi se na navodno izvršene građevinske radove, čiji je naručitelj bio podnositelj, kao i zakonske zatezne kamate koje su uglavničene u okviru prijave tražbine u stečajnom postupku.

Prvostupanjskom presudom Trgovačkog suda u Splitu, poslovni broj P-128/2019-9 od 17. siječnja 2020. godine odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja, s obrazloženjem da isti nije uspio dokazati osnovanost svoje tražbine prema podnositelju. Povodom žalbe tužitelja na spomenutu presudu, Visoki trgovački sud je 6. srpnja 2020. godine donio osporavanu presudu kojom je preinačio prvostupanjsku presudu te utvrdio da postoji tražbina tužitelja.

Osporavanom presudom podnositelju je povrijeđeno pravo na pravično suđenje zajamčeno odredbom članka 29. stavak 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14) koja propisuje sljedeće:

***"Svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično i u razumnom roku odluči o njegovim pravima i obvezama, ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela."***

U bitnome, do povrede prava podnositelja na pravično suđenje došlo je uslijed arbitrarnosti u odlučivanju Visokog trgovačkog suda koja se ponajprije očituje u sljedećem:

- Visoki trgovački sud je osporavanu presudu donio primjenom pravila o teretu dokazivanja iz članka 221.a Zakona o parničnom postupku, u vezi s člankom 219. istog Zakona. Pritom je Visoki trgovački sud "zamijenio teze" i utvrdio da podnositelj nije dokazao svoju tvrdnju da građevinski radovi koje je podnositelj naručio nisu bili izvedeni u količinama kako je to navedeno u privremenim situacijama i konačnom obračunu, čime je na podnositelja stavio prekomjeran teret dokazivanja, i to negativne činjenice. Visoki trgovački sud je u potpunosti zanemario činjenicu da je podnositelj, u postupku koji je prethodio osporavanoj presudi, imao poziciju tuženika, a da je na tužitelju teret dokazivanja; da se u postupku ne dokazuju negativne, već samo pozitivne činjenice; te da je, neovisno o navedenom, podnositelj predlagao iscrpne dokaze na spornu okolnost da radovi nisu izvedeni. Prvostupanjski sud, kao ni drugostupanjski sud, nisi odlučili, a niti se na ikoji način referirali, u odnosu na dokazne prijedloge podnositelja. Budući da je prvostupanjskom presudom odbijen tužbeni zahtjev tužitelja, podnositelj nije imao pravni interes podnijeti žalbu protiv prvostupanjske presude. Uslijed navedenog, podnositelj je stavljen u takav položaj u kojem je, s jedne strane, u tijeku postupka bio onemogućen dokazivati svoje navode, a nije imao pravni interes navedeno isticati u žalbi protiv prvostupanjske presude, dok, s druge strane, Visoki trgovački sud u osporavanoj presudi nije otklonio propust u razmatranju dokaznih prijedloga podnositelja te je nerazumno utvrdio propust podnositelja da dokaže svoje navode.
- Iz osporavane presude proizlazi da je Visoki trgovački sud zaključak o osnovanosti tražbine tužitelja izveo posebice iz iskaza svjedoka Marka Jurića. Pritom je u obrazloženju presude izložio samo dio njegovog iskaza, propustivši navesti dio iskaza na temelju kojeg je prvostupanjski sud donio presudu kojom je odbio tužbeni zahtjev tužitelja. Time je Visoki trgovački sud izmijenio značenje tog iskaza u odnosu na ono kako je bilo reproducirano u prvostupanjskoj presudi i kako je bilo uneseno u zapisnik s ročišta na kojem je svjedok ispitan. Iz navedenog postupanja proizlazi da je Visoki trgovački sud arbitrarno "iskonstruirao" razloge za donošenje osporavane presude na štetu podnositelja.
- Drugostupanjski sud, unatoč ovlaštenju na provedbu dokaznog postupka i izvođenje dokaza predloženih od podnositelja, a koje prvostupanjski sud nije provodio jer je smatrao da tužitelj nije dokazao svoj tužbeni zahtjev i to ni kroz ponovljeni prvostupanjski postupak, samo je proizvoljno zaključio da podnositelj kao tuženik nije dokazao da radovi koje tužitelj utužuje nisu izvedeni, čime, uz povredu svih pravila o teretu dokaza i provedbi dokaznog postupka, nije stvarno ispitao slučaj i odgovorio na sve bitne navode stranaka.



Podnositelj u točki 3. ustavne tužbe radi razumijevanja konteksta predmeta iznosi činjenice i okolnosti koje su prethodile donošenju osporavane presude, dok u točki 4. detaljno obrazlaže gore istaknute povrede prava na pravično suđenje do kojih je došlo uslijed arbitrarnosti Visokog trgovačkog suda u odlučivanju.

### **3. Činjenice i okolnosti predmeta koje su prethodile donošenju osporavane presude**

Postupak koji je prethodio donošenju osporavane odluke vodio se od prosinca 2008. godine. Radi razumijevanja konteksta konkretnog predmeta i boljeg razumijevanja povreda podnositeljevog prava na pravično suđenje iz članka 29. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske, podnositelj u točki 3. ustavne tužbe sažeto iznosi tijek postupka i bitne činjenice i okolnosti predmeta.

Podnositelj je, u svojstvu naručitelja radova, s tužiteljem Ivanišević gradnja d.o.o. (sada u stečajju), u svojstvu izvođača, sklopio 21. veljače 2008. godine Ugovor o građenju br. 01/08 (dalje u tekstu: Ugovor). Predmet Ugovora bio je izvođenje betonskih, armirano-betonskih, zidarskih i krovopokrivačkih radova na objektu u Mimicama – zemljištu upisanom u zemljišne knjige Općinskog suda u Omišu, k.o. Rogoznica, k.č.br. 6065, danas k.č.br.: 3830/6. Ugovorom su pravni prednik podnositelja i tužitelj ugovorili da će se obračun izvedenih radova vršiti na temelju stvarno izvedenih količina utvrđenih u građevinskoj knjizi te jediničnim cijenama definiranim ugovornim troškovnikom.

Tužitelj je 10. prosinca 2008. godine podnio protiv podnositelja prijedlog za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave (salda konti kartice) radi namirenja potraživanja u iznosu od 1.119.012,59 kuna zajedno s pripadajućim zateznim kamatama, koje potraživanje se odnosi na naknadu za navodno izvedene radove temeljem Ugovora. Povodom podnesenog prijedloga za ovrhu doneseno je Rješenje o ovrsi poslovni broj: Ovr-17460/08 javnog bilježnika Mirjane Popovac iz Splita od istog datuma. Prigovorom protiv naznačenog Rješenja o ovrsi, podnositelj je naveo da osporava postojanje tražbine tužitelja u utuženom iznosu, budući da uz rješenje o ovrsi nije dostavljena nikakva osnova temeljem koje bi tužitelj dokazivao utuženi iznos. Spomenuto Rješenje o ovrsi je povodom prigovora podnositelja stavljeno izvan snage Rješenjem Trgovačkog suda u Splitu, poslovni broj: Ovr-106/2010, te je postupak nastavljen kao u povodu prigovora protiv platnog naloga.

Rješenjem Trgovačkog suda u Splitu, poslovni broj: 9/2010 od 17. svibnja 2010. godine otvoren je stečajni postupak nad podnositeljem (točnije pravnim prednikom podnositelja – Koudela d.o.o.). Tužitelj je u stečajni postupak prijavio tražbinu po osnovi naknade za radove izvršene na objektu u Mimicama i uglavničene zakonske zatezne kamate do dana otvaranja stečajnog postupka u iznosu od 1.401.868,71 kuna. Naznačenu tražbinu priznao je stečajni upravitelj, međutim osporili su je stečajni vjerovnici podnositelja u dijelu od 1.010.238,95 kuna. Slijedom navedenog, tužitelj je, sukladno članku 178. stavku 2. tada važećeg Stečajnog zakona ("Narodne novine" broj 44/1996, 161/1998, 29/1999, 129/2000, 123/2003, 197/2003, 187/2004 i 82/2006) upućen u parnicu radi utvrđivanja postojanja tražbine osporene po stečajnim vjerovnicima.

Budući da je u trenutku otvaranja stečajnog postupka nad podnositeljem tekla parnica o tražbini tužitelja, tužitelj je 31. svibnja 2012. godine predložio nastavak parničnog postupka s izmijenjenim tužbenim zahtjevom u skladu s gore citiranim člankom 178. stavkom 2. Stečajnog zakona, odnosno tražio je utvrđenje osnovanosti tražbine u iznosu od 1.010.238,95 kuna.

Podnositelj je osporavao tužbeni zahtjev, navodeći u bitnom sljedeće: podnositelj je s tužiteljem doista bio u poslovnom odnosu na temelju sklopljenog Ugovora. Tužitelj je izvodio radove na objektu Mimice u razdoblju od ožujka do rujna 2008. godine za koje je izdao šest privremenih situacija. Sve privremene situacije, izuzev prve, navodno su potpisane od strane podnositelja, no samo su druga i treća privremena situacija doista potpisane od strane tadašnjeg direktora podnositelja Dušana Koudela. Ostale privremene situacije potpisane su od neovlaštene osobe. Tužitelj je prekinuo izvođenje radova u fazi dok još nisu izvedeni ni grubi betonski radovi te je time podnositelj preuzeo radove u stanju samo djelomične izvedenosti. Također, unatoč tome što je izvedba radova u cijelosti bila obustavljena, stranke nikada nisu napravile okončani obračun koji bi podlijegao svim pravilima Posebnih uzanci u građenju. Joseph Isaac Sternlight, koji je u spornom razdoblju također bio direktor podnositelja (zadužen za financiranje dogovorenih projekata), angažirao je projekt managera u Republici Hrvatskoj Marka Jurića da utvrdi što se stvarno dogodilo. Marko Jurić saznao je od zaposlenika tužitelja da se dio situiranih radova odnosi na izgradnju objekta u Ulici Hrvatskih iseljenika u Splitu, odnosno za izgradnju privatne kuće g. Voje Vujevića (upisane u zemljišnim knjigama Općinskog suda u Splitu, zk.



ul.br. 19301, kat.čest.br.: 6207/1, k.o. Split). Ti radovi su lažno situirani u situacije koje su se odnosile na izgradnju objekta Mimice.

Nastavljeni postupak vodio se pred Trgovačkim sudom u Splitu, pod poslovnim brojem P-301/15. U nastavljenom postupku tužitelj je isticao da raspolaže svim dokazima na kojima temelji svoj zahtjev te da će u daljnjem tijeku postupka priložiti troškovnike, kao i građevinski dnevnik. Međutim, to je do trenutka donošenja osporavane presude propustio učiniti. Podnositelj je u postupku osporavao količinu i cijenu izvedenih radova po privremenim situacijama, budući da iste ne predstavljaju dokaz da su radovi opisani u njima doista izvedeni u naznačenim količinama te da tužitelj nikada nije dostavio građevinsku knjigu, troškovnike, dozvole po kojima je djelovao zbog čega nije moguće provjeriti točnost privremenih situacija. U nastavljenom postupku saslušan je svjedok Marko Jurić koji je iskazivao da je kao projekt manager preuzeo objekt u Mimicama u fazi njegove nedovršenosti te da tada betonski radovi nisu bili izvedeni u cijelosti, odnosno da nisu bili gotovi niti grubi građevinski radovi.

Trgovački sud u Splitu donio je 16. lipnja 2016. godine presudu, poslovni broj P-301/2015, kojom je odbio tužbeni zahtjev tužitelja, ističući da tužitelj tijekom cijelog postupka nije dokazao da je izvršio radove u visini utuženog potraživanja. Visoki trgovački sud je povodom žalbe tužitelja, ukinuo spomenutu presudu navodeći da je ista zahvaćena bitnom povredom odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 11. Zakona o parničnom postupku te je predmet vratio Trgovačkom sudu u Splitu na ponovno odlučivanje.

U ponovljenom postupku koji se pred Trgovačkim sudom u Splitu vodio pod poslovnim brojem P-128/2019, podnositelj je i dalje osporavao da je tužitelj izveo radove na objektu u Mimicama koji bi bili neplaćeni te je na tu okolnosti predložio iscrpne dokazne prijedloge. Tužitelj je, s druge strane, predlagao provedbu građevinskog vještačenja, uslijed čega mu je Trgovački sud u Splitu rješenjem na ročištu od 4. srpnja 2019. naložio da u roku od 30 dana dostavi građevinski dnevnik i građevinske knjige, ugovoreni troškovnik i projekt izvedbe radova. Tužitelj nije dostavio spomenutu dokumentaciju. Trgovački sud u Splitu je 17. siječnja 2020. godine donio presudu, poslovni broj P-128/2019, kojom je ponovno odbio tuženi zahtjev tužitelja ističući da isti nije uspio dokazati osnovanost svoje tražbine.

Visoki trgovački sud je povodom žalbe tužitelja osporavanom presudom od 6. srpnja 2020. godine preinačio presudu Trgovačkog suda u Splitu i usvojio tužbeni zahtjev tužitelja uz temeljni navod da je na tuženiku, ovdje podnositelju, bilo da dokaže da situirani radovi nisu izvedeni. Podnositelj u nastavku detaljno obrazlaže arbitrarnost u odlučivanju Visokog trgovačkog suda koja je dovela do povrede podnositeljevog prava na pravično suđenje zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske.

#### **4. Činjenice i razlozi na kojima se temelji tvrdnja o povredi prava na pravično suđenje**

Sadržaj osporavane presude ukazuje na očitu arbitrarnost u odlučivanju Visokog trgovačkog suda, kako u postupovnom tako i u materijalnom smislu.

Visoki trgovački sud je potpuno pogrešno arbitrarno primijenio pravila o teretu dokazivanja iz relevantnih odredbi Zakona o parničnom postupku na štetu podnositelja. Također, zanemario je činjenicu iscrpnih dokaznih sredstava predloženih od strane podnositelja, o kojima uopće nije odlučeno.

Nadalje, zaključak iz osporavane presude temeljio je samo na dijelu iskaza svjedoka, dok je dio iskaza svjedoka na kojem se temeljila prvostupanjska presuda i koji ide u prilog suprotnom zaključku onoga iz osporavane presude, Visoki trgovački sud propustio navesti i obrazložiti zašto smatra da taj dio iskaza svjedoka nije vjerodostojan. Dakle, stječe se dojam da je Visoki trgovački sud proizvoljnim izborom dijela iskaza svjedoka koji ne pobija njegov zaključak "iskonstruirao" obrazloženje osporavane presude.

S tim u vezi, razlozi navedeni u pisanom obrazloženju osporavane presude ne obuhvaćaju sve važne aspekte razmatranog slučaja koji su mogli utjecati na konačnu odluku suda, iz čega proizlazi da je Visoki trgovački sud propustio razmotriti sve relevantne čimbenike, odnosno propustio je uzeti u obzir sve činjenične i pravne elemente koji su objektivno mjerodavni za donošenje odluke, što upućuje na arbitrarnost u odlučivanju.



#### 4.1. Arbitrarna primjena pravila o teretu dokazivanja na štetu podnositelja

Iz obrazloženja osporavane presude vidljivo je da je Visoki trgovački sud preinačio prvostupanjsku presudu Trgovačkog suda u Splitu, poslovni broj P-128/2019-9, od 17. siječnja 2020. godine i usvojio tužbeni zahtjev tužitelja primjenom pravila o teretu dokazivanja iz odredbe članka 219. i 221.a Zakona o parničnom postupku:

*"Prema čl. 221.a ZPP-a ako sud na temelju izvedenih dokaza (čl. 8.) ne može sa sigurnošću utvrditi neku činjenicu, o postojanju činjenice zaključit će primjenom pravila o teretu dokazivanja. Prema odredbi čl. 219. ZPP-a svaka stranka dužna je iznijeti činjenice i predložiti dokaze na kojima temelji svoj zahtjev ili kojim pobija navode i dokaze protivnika. Ako stranka koja se poziva na određenu činjenicu nije bila u stanju pružiti dokaz o tome, obveza je suda da tu tvrdnju uzme kao nedokazanu, primjenom pravila o teretu dokazivanja iz odredbe čl. 221.a ZPP-a" (str. 7. osporavane presude).*

Mjerodavno pravo:

*Zakon o parničnom postupku*

*Članak 219.*

*Svaka stranka dužna je iznijeti činjenice i predložiti dokaze na kojima temelji svoj zahtjev ili kojim pobija navode i dokaze protivnika.*

*Članak 221.a*

*Ako sud na temelju izvedenih dokaza (članak 8.) ne može sa sigurnošću utvrditi neku činjenicu, o postojanju činjenice zaključit će primjenom pravila o teretu dokazivanja.*

Unatoč pravilnom citiranju odredbi Zakona o parničnom postupku, Visoki trgovački sud je potpuno arbitrarno primijenio pravila o teretu dokazivanja na štetu podnositelja.

Naime, pozivajući se na pravila o teretu dokazivanja, Visoki trgovački sud zaključuje da na podnositelju leži teret dokaza kako nisu izvedeni radovi iz privremenih situacija u navedenim količinama i cijenama. Isti potom navodi kako podnositelj nije dokazao količinu izvedenih radova niti da su radovi, koji su situirani u privremenim situacijama, zapravo izvedeni na drugom objektu, a koji navodi pobijaju tužbeni zahtjev tužitelja, odnosno ukazuju da njegova tražbina ne postoji:

*"Na podnositelju leži teret dokaza kako nisu izvedeni radovi iz privremenih situacija u navedenim količinama i cijenama."*

*„Upravo u takvoj situaciji, suprotno zaključku prvostupanjskog suda, kada je objekt dovršen na već započetim betonskim grubo izvedenim radovima, na parničnoj strani koja je osporavala izvedenu količinu radova iz privremenih situacija ovjerenu od strane njegovog nadzornog organa je teret iznošenja adekvatnog dokaza (projekt, građevinska knjiga i druga potrebna dokumentacija za dovršetak objekta i sl.) na okolnost količine zatečenih izvedenih radova jer je očito postojalo zatečeno stanje na nekretnini, koja je dovršena, kada iznosi tvrdnju (navodi sumnju) da su paralelno izvođeni radovi na drugim nekretninama.*

*U situaciji kada tuženik nešto navodi ili tvrdi (kako to naziva – iznošenjem sumnji u tu činjenicu), na toj parničnoj strani leži teret dokaza za tu tvrdnju. Tuženik nije dokazao da su paralelno izvođeni radovi i na nekretnini Voje Vujevića i Dušana Koudele (niti je razjašnjeno koje bi to uopće bile nekretnine" (str. 7. osporavane presude).*

Suprotno iznesenom zaključku Visokog trgovačkog suda, podnositelj je u postupku koji je prethodio osporavanoj presudi predlagao brojne dokazne prijedloge na okolnost količine zatečenih radova i tvrdnje da su paralelno izvođeni radovi na drugim nekretninama. Konkretno, podneskom od 4. srpnja 2019. godine podnositelj je predlagao, između ostalog, izvođenje sljedećih dokaza:

- saslušanje Mire Marendića, direktora OBJEKTIV d.o.o., Kliški put 28/A, Solin, koji je preuzeo i završio radove na objektu u Mimicama, na okolnost zatečenog stanja radova,
- saslušanje Igora Lele, nekada radnika tužitelja, Hrvatskih žrtava nn, Solin, na okolnost stupnja izvedenih radova i ostalih objekata na kojima su izvođeni radovi,



- saslušanje Denisa Stanišića, nekada radnika tužitelja, Matoševa 84, Solin, na okolnost stupnja izvedenih radova i ostalih objekata na kojima su izvođeni radovi,
- saslušanje Ivana Ivaniševića, Ivaniševići 2, Umljanović, na okolnost stupnja izvedenih radova i ostalih objekata na kojima su izvođeni radovi,
- saslušanje stečajne upraviteljice Ljiljane Poljanić, Vinkovačka 25, Split, na okolnost zatečenog stanja radova i saznanja o drugim objektima na kojima su izvođeni radovi,
- saslušanje Josepha Isaaca Sternlighta, na okolnost zatečenog stanja radova i saznanja o drugim objektima na kojima su izvođeni radovi,
- grafološko vještačenje privremenih situacija nastavno na sporenje njihove vjerodostojnosti, kao i financijsko vještačenje poslovnih knjiga nastavno na sporenje visine tužbenog zahtjeva, a uzimajući u obzir i do tada plaćena sredstva u korist tužitelja.

Kao što je gore navedeno, podnositelj je predlagao brojne dokaze na okolnost količine i stupnja izvedenih radova, odnosno pokazao je da je u mogućnosti dokazati svoje navode. Visoki trgovački sud je u osporavanoj presudi čak i naveo da je podnositelj predlagao spomenute dokaze, no potom je naveo da "iz obrazloženja prvostupanjske presude proizlazi da prvostupanjski sud nije naveo razloge zbog kojih nije prihvatio dokazne prijedloge stranaka". Zapravo, o predloženim dokazima podnositelja prvostupanjski, a ni drugostupanjski sud nije odlučio, iako podnositelj tijekom postupka nije odustao od predloženih dokaza.

Prvostupanjski sud je presudom od 17. siječnja 2020. godine odbio tužbeni zahtjev tužitelja, dakle odlučio je u korist podnositelja. Podnositelj stoga nije imao pravni interes za podnošenje žalbe protiv prvostupanjske presude te time nije mogao niti isticati da o njegovim dokaznim prijedlozima uopće nije odlučeno. Visoki trgovački sud osporavanom presudom "prebacuje" propust prvostupanjskog suda na podnositelja te ga time dovodi u vrlo nepovoljan položaj i apsurdnu situaciju ukazujući da nije dokazao svoje tvrdnje (iako je iscrpno predlagao dokaze u korist svojih tvrdnji, ali je prvostupanjski sud propustio o njima odlučiti, a o njima nije odlučio ni drugostupanjski sud), uslijed čega ih primjenom pravila o teretu dokazivanja uzima kao nedokazane.

Nadalje, iz osporavane presude također proizlazi da Visoki trgovački sud smatra kako je na podnositelju bio teret dokazivanja da nisu izvedeni radovi iz privremenih situacija: "Na tuženiku leži teret dokaza kako nisu izvedeni radovi iz privremenih situacija u navedenim količinama i cijenama" (str. 6. osporavane presude). Time je na podnositelja stavljen prekomjeran teret dokazivanja negativne činjenice, iako je prvenstveno na tužitelju, koji je uostalom, prema pravilima tada važećeg Stečajnog zakona pokrenuo parnicu radi utvrđivanja postojanja tražbine, da dokaže kako je doista izveo radove u količini koja opravdava iznos tražbine.

Dakle, Visoki trgovački sud s jedne strane pravila o teretu dokazivanja pogrešno primjenjuje na štetu podnositelja, dok ista pravila očito ne vrijede kada je u pitanju dužnost tužitelja da dokaže osnovanost svoje tražbine.

#### 4.2. Arbitrarna primjena pravila o teretu dokazivanja u korist tužitelja

Podnositelj je svjestan da zadaća Ustavnog suda nije preuzeti ulogu sudova koji su pozvani interpretirati zakone. Međutim, prema ustaljenoj praksi Ustavnog suda, Ustavni sud, u načelu, ne smije zamijeniti pravna stajališta nadležnih sudova svojima sve dok sudske odluke ne otkrivaju bilo kakvu arbitrarnost, a dostatno su obrazložene i, po potrebi, upućuju na relevantnu sudsku praksu. Zadaća Ustavnog suda ograničena je na ispitivanje jesu li učinci takve interpretacije sudova suglasni s Ustavom s aspekta zaštite ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Podnositelj u nastavku ukazuje na arbitrarnu primjenu pravila o teretu dokazivanja u korist tužitelja koja opravdava nužnost izmjene pravnog stajališta Visokog trgovačkog suda iz osporavane presude.

Naime, kao što je podnositelj već istaknuo, postupak koji je prethodio donošenju osporavane presude pokrenut je prema pravilima tada važećeg Stečajnog zakona ("Narodne novine" broj 44/1996, 161/1998, 29/1999, 129/2000, 123/2003, 197/2003, 187/2004, 82/2006), odnosno upućivanjem tužitelja na utvrđivanje osnovanosti njegove tražbine osporene u okviru stečajnog postupka koji se vodio nad podnositeljem.



Mjerodavno pravo:

*Stečajni zakon*

*Članak 178.*

*(2) Ako je koji od stečajnih vjerovnika osporio tražbinu koju je priznao stečajni upravitelj, stečajni sudac će stečajnog vjerovnika uputiti na parnicu radi utvrđivanja osporene tražbine. Osporavatelj u takvoj parnici nastupa u ime i za račun stečajnog dužnika.*

*Članak 180.*

*U parnici se utvrđenje tražbine može zahtijevati samo na temelju osnove, u iznosu i u isplatnom redu kako je ono označeno u prijavi ili na ispitnom ročištu.*

Svrha instituta osporavanja tražbine iz gore citiranih odredbi Stečajnog zakona je da se iz stečajne mase namiruju samo osobe koje su doista vjerovnici stečajnog dužnika. Radi ostvarenja ove svrhe, Stečajni zakon dopušta osporavanje čak i tražbine za koju postoji ovršna isprava. Dakle, cilj je provjera je li doista u imovinu stečajnog dužnika ušla činidba i tek u takvom slučaju utvrđenje tražbine i dopuštanje njezina namirenja iz stečajne mase. Stečajni zakon je *lex specialis* u odnosu na ostale propise koji se mogu primijeniti u konkretnom slučaju. Dakle, u postupku dokazivanja osnovanosti tražbine tužitelj je taj koji treba dokazati da je za protučinidbu koju potražuje doista dao stečajnom dužniku činidbu jednake vrijednosti.

U konkretnom slučaju, tužitelj u postupku koji je prethodio donošenju osporavanje presude, uopće nije dostavio prijavu svoje tražbine u stečajnom postupku nad podnositeljem, kako bi se uopće utvrdilo koju tražbinu dokazuje osnovanom (u osnovi i visini).

Kao dokaz osnovanosti svoje tražbine, tužitelj je priložio u spis samo 1.-3. privremenu situaciju, 5. privremenu situaciju te 6. okončanu situaciju (koja prema Posebnim uzancama o građenju ne zadovoljava karakteristike okončane situacije, već zapravo predstavlja privremenu situaciju). Od spomenutih akata, prvu privremenu situaciju ovlaštena osoba uopće nije potpisala, 4. privremena situacija nikada nije dostavljena u spis, dok je sporan potpis ovlaštene osobe podnositelja na svim privremenim situacijama, izuzev 2. i 3. koje su samo potencijalno potpisane od strane ovlaštene osobe.

Dostavljene situacije situacija, koje su ujedno osporene od strane podnositelja, nisu i ne mogu u konkretnom slučaju biti dokaz osnovanosti tražbine tužitelja (u osnovi i u visini), što se obrazlaže u nastavku.

Iz Ugovora sklopljenog između podnositelja i tužitelja proizlazi da su podnositelj i tužitelj ugovorili da će se obračun izvedenih radova vršiti na temelju stvarno izvedenih količina utvrđenih u građevinskoj knjizi te jediničnim cijenama definiranim ugovornim troškovnikom te da će se okončani obračun istih izvršiti tek po primopredaji radova.

Ugovor br. 01/08

*Članak 5.*

*Ugovorne strane su suglasne obračun izvedenih radova navedenih u članku 1. ugovora obaviti načinom "građevinska knjiga", prema stvarno izvedenim količinama i jediničnim cijenama definiranim ugovornim troškovnikom.*

*Članak 6.*

*Naručitelj je obvezan ukoliko nema primjedbi ovjeriti privremenu mjesečnu i okončanu situaciju u roku od 8 (osam) dana uzimajući od dana primitka situacije na svoj protokol.*

*Danom ovjere situacije smatra se danom nastanka obveze plaćanja.*



#### Članak 27.

(1) Izvoditelj je obvezan na gradilištu voditi građevinsku knjigu, u istu upisivati izvedene radove, te je s Nadzornim inženjerom svakodnevno supotpisivati.

(2) Građevinska knjiga za praćenje količine izvedenih radova i utrošenog materijala i ista je glavni i jedini dokument za ispostavu privremenih mjesečnih i okončane situacije, odnosno računa naknadnih i nepredviđenih radova.

(3) Građevinska knjiga se mora nalaziti na gradilištu, i u svakom trenutku biti dostupna zastupniku naručitelja, Glavnom inženjeru gradilišta i Nadzornom inženjeru.

#### Članak 29.

(1) Ugovorne strane su suglasne da će se po završetku izvedbe svih radova ugovorenih ovim ugovorom, obaviti primopredaja istih u nazočnosti Glavnog inženjera gradilišta, Inženjera gradilišta i Nadzornog inženjera, i to najkasnije u roku od 8 (osam) dana od dana završetka radova, što se registrira upisom u građevinski dnevnik.

(2) O primopredaji izvedeni radova sastavit će se zapisnik kojeg ovjeravaju Glavni inženjer gradilišta, Inženjer gradilišta i Nadzorni inženjer, u kojem zastupnik Naručitelja mora zapisati da li je zadovoljan izvedenim radovima ili ima bilo kakvih prigovora na iste koji se mogu stručnim okom na licu mjesta uočiti i utvrditi.

(3) Zapisnik se piše u 4 (četiri) primjerka, od kojih svaka ugovorna strana dobiva po 2 (dva).

(4) U roku od 8 (osam) dana od sastavljanja i ovjere zapisnika o primopredaji izvedenih radova, izvršit će se konačni obračun istih.

S tim u vezi, iz Posebnih uzanci o građenju koje se u ovom konkretnom slučaju primjenjuju jer samim Ugovorom njihova primjena nije isključena proizlazi da 6. okončana situacija nema učinak konačne situacije – konačnog obračuna. Konačni obračun se sastavlja nakon primopredaje radova kako je ugovoreno gore citiranim člankom 29. stavkom 4. Ugovora, dok je 6. okončana situacija sastavljena prije primopredaje radova i ne sadrži sve elemente okončanog obračuna. Naime, 6. okončana situacija na koju se tužitelj poziva u postupku koji je prethodio donošenju osporene presude nema sadržaj propisan člankom 119. Posebnih uzanci o građenju te ne predstavlja prikaz stvarno izvedenih radova.

#### Posebne uzance o građenju:

#### Članak 2.

Posebne uzance o građenju primjenjuju se ako su ugovarači pristali na njihovu primjenu.

Smatra se da su ugovarači pristali na primjenu uzanci ako ta primjena nije ugovorom o izvođenju radova na građevinskim objektima (u nastavku teksta »ugovor«) isključena u cijelosti ili djelomično.

#### Članak 116.

Konačnim se obračunom raspravlja o odnosi između ugovarača i utvrđuje izvršenje njihovih međusobnih prava i obveza iz ugovora.

#### Članak 117.

Konačan obračun obavlja se nakon primopredaje izvedenih radova. Rad na konačnom obračunu započinje odmah nakon primopredaje a završava se u roku od 60 dana od dana primopredaje.

#### Članak 119.

Konačan obračun sadrži osobito:



- 1) vrijednost izvedenih radova prema ugovorenim cijenama;
- 2) iznos razlika u cijeni;
- 3) iznos isplaćen po osnovi situacija;
- 4) konačan iznos koji izvođač treba da primi ili vrati prema nespornom dijelu obračuna;
- 5) iznos cijene koji naručilac zadržava za otklanjanje nedostataka;
- 6) podatak je li objekt završen u ugovorenom roku, a ako nije, koliko je rok prekoračen;
- 7) podatak o tome koji ugovarač, po kojoj osnovi i u kojem iznosu zahtijeva naplatu ugovorne kazne i naknade štete te njihove osporene i neosporene iznose;
- 8) ukupnu cijenu izvedenih radova;
- 9) podatke o drugim činjenicama o kojima nije postignuta suglasnost ovlaštenih predstavnika ugovarača.

Uvažavajući gore citirane odredbe Stečajnog zakona, sklopljenog Ugovora između podnositelja i tužitelja te Posebnih uzanci o građenju, Visoki trgovački sud nekritički uzima kao dokazan tužbeni zahtjev tužitelja o postojanju njegove tražbine, budući da je tužitelj u spis priložio privremene situacije koje "imaju obvezni sadržaj računa te je uz njih dostavljen opis i količina uz jedinične cijene izvedenih radova" te su iste "u skladu s vjerodostojnom ispravom u visini iznosa" (str. 6. osporavane presude).

Dakle, Visoki trgovački sud s jedne strane prebacuje na tuženika prekomjeran teret dokazivanja negativnih činjenica, dok s druge strane u odnosu na tužitelja uzima njegov tužbeni zahtjev kao dokazan samo i isključivo na temelju dostavljenih privremenih situacija (i to ne svih) i okončane situacije koja ne udovoljava uvjetima konačnog obračuna, što sukladno sklopljenom Ugovoru i Posebnim uzancama o građenju ne može biti dokaz stvarne izvedene količine radova. Podnositelj, naime, nikada u spis nije dostavio prijavu svoje tražbine u stečajnom postupku otvorenom nad podnositeljem, nije dostavio građevinsku knjigu, troškovnik, građevinski dnevnik niti konačni obračun na temelju kojih bi mogao dokazivati vrijednost stvarno izvedenih radova. Sud se referira na činjenicu da su situacije potpisane od nadzora, ali istovremeno ne utvrđuje što je ugovoreni uvjet nastanka obveze na plaćanje. Ponavljamo, sukladno čl. 6. Ugovora: *Naručilac je obavezan ukoliko nema primjedbi ovjeriti privremenu mjesečnu i okončanu situaciju u roku od 8 (osam) dana uzimajući od dana primitka situacije na svoj protokol. Danom ovjere situacije smatra se danom nastanka obveze plaćanja.* Dakle tek situacija ovjerena od naručitelja je ugovorena kao nesporan dokaz izvedenih radova i obveze plaćanja. Unatoč svemu tome, a bez da uopće uđe u sadržaj Ugovora, Visoki trgovački sud zaključuje da je tužiteljeva tražbina osnovana, isključivo se pozivajući na privremene situacije (od kojih neke nisu ni potpisane, neke su sporne u potpisu naručitelja, a neke nisu ni dostavljene u spis).

Visoki trgovački sud ide čak i korak dalje te navodi da „*lako tužitelj nije dostavio četvrtu privremenu situaciju, prema vjerodostojnoj ispravi proizlazi da je ostalo dugovanje (...), ovaj sud nalazi da je tražbina osporena u manjem iznosu nego je to određeno u vjerodostojnoj ispravi, uslijed čega je tužitelj dokazao osnovanost tražbine*“.

Potrebno je naglasiti i da vjerodostojna isprava nije javna isprava pa u njenu korist ne djeluje predmnjeva istinitosti (odnosno predmnjeva da je ono što je navedeno u njoj istinito). Samo u slučaju djelovanja predmnjeve istinitosti teret dokaza može prijeći na tuženika. To je uostalom i stav Vrhovnog suda Republike Hrvatske koji u presudi Revt-55/2002 navodi da je *izvadak iz konta ovjerovljena vjerodostojna isprava, ali kako je tuženik osporio sadržaj te isprave tužitelj je bio dužan dokazati istinitost te isprave. Izvadak iz konta upućuje na sadržaj poslovnih knjiga, odnosno na knjiženje tužiteljeve tražbine prema tuženiku u ovom slučaju, ali iz tog izvotka nije vidljiv činjenični i pravni odnos knjiženja, pa je revident nakon tuženikovog poricanja istinitosti izvotka iz konta bio dužan odgovarajućim ispravama ili drugim dokazima dokazati istinitost sadržaja.*

S tim u vezi, osobito valja ukazati da je ovakav zaključak Visokog trgovačkog suda u suprotnosti i s njegovim ranijim zaključkom iz presude istog suda, poslovni broj: PŽ-6885/08-3 od 23. prosinca 2008. u kojem je navedeno sljedeće: *"Navedeni razlozi za vjerojatnost postojanja predlagateljeve tražbine su nejasni. Osnovani su žalbeni razlozi da je pogrešan zaključak prvostupanjanskog suda da je žalitelj, ovjerivši privremene i okončane situacije, učinio nespornim iznos cijene radova bez nedostataka i priznao dugovanje iznosa navedenih u privremenim situacijama. Samo ovjera tih situacija i dobivena uporabna dozvola ne mogu biti osnova iz koje bi neupitno proizlazila tuženikova obveza za isplatu iznosa navedenim u privremenim situacijama i okončanoj situaciji."* Podnositelj ponavlja da je svjestan da zadaća Ustavnog suda nije preuzeti ulogu sudova koji su prvi pozvani interpretirati zakone. Međutim, odstupanje od sudske prakse također može ukazivati na arbitrarnost u odlučivanju prema ustaljenoj praksi Ustavnog suda: *"Ustavno pravo na pravično suđenje propisano člankom 29. Ustava jamči zaštitu*



*od arbitrarnosti u odlučivanju sudova i drugih državnih tijela. Arbitrarnim se može ocijeniti pojedinačni akt pri čijem je donošenju njegov donositelj bez razboritih ili bez ikakvih razloga odstupio od ustaljene prakse." (Ustavni sud, U-III/3982/2016, od 2. studenog 2018.).*

Da je Visoki trgovački sud doista nerazumno primjenjivao pravila o teretu dokazivanja u korist tužitelja, a na štetu podnositelja pokazuje i činjenica da iz osporavane presude proizlazi najprije kako Visoki trgovački sud zaključuje da je dostavljene privremene situacije i 6. okončanu situaciju potpisao nadzorni inženjer kao tijelo investitora, stoga na podnositelju leži teret dokazivanja kako nisu izvedeni radovi iz privremenih situacija u navedenim količinama i cijenama. S druge strane, Visoki trgovački sud utvrđuje da tužitelj nikad nije dostavio u spis privremenu situaciju broj 4, no ovdje ipak ne primjenjuje pravilo o teretu dokazivanja i zapravo time traži od podnositelja da dokaže kako nisu izvedeni radovi iz privremene situacije koja uopće nije dostavljena u spis (?!), već uzima kao da osporena tražbina tužitelja u cijelosti postoji. Navedeno dodatno ukazuje na zaključak o arbitrarnosti u odlučivanju Visokog trgovačkog suda.

### **4.3. Proizvoljni prikaz i interpretacija iskaza svjedoka Marka Jurića**

Visoki trgovački sud je u osporavanoj presudi reproducirao iskaz svjedoka Marka Jurića dan na ročištu od 30. ožujka 2016., međutim, reproducirao ga je samo djelomično, svjesno izostavljajući dio njegovog iskaza koji ide u prilog tvrdnji podnositelja da tražbina tužitelja ne postoji, a koji dio je, između ostalog, bio jedan od glavnih argumenata Trgovačkog suda u Splitu kada je prvostupanjskom presudom odbio tužbeni zahtjev tužitelja.

Naime, Visoki trgovački sud u odnosu na iskaz svjedoka Marka Jurića u osporavanoj presudi navodi sljedeće:

*"Saslušan svjedok Marko Jurić, koji je bio u poslovnom odnosu s tuženikom upoznat je s činjenicom da je tužitelj bio izvođač radova na objektu u Mimicama te je tužitelj izvodio betonske radove, nadzorni inženjer je bio Dalibor Bartulović. Iskazao je da je objekt kupljen na dražbi u ovršnom postupku od strane ADDL Mimice d.o.o. i dovršen u zadnje dvije godine. Svjedok je iskazao da je upoznat kako je do spora došlo jer tuženik nije priznao tužitelju privremene situacije, da je gosp. Sternlight izrazio sumnju da je paralelnim radovima na objektima oštećena Koudela d.o.o. Svjedoku je poznato po iskazivanju nadzornog inženjera da nikada nije napravljena građevinska knjiga kojom bi se dokazala točno ugrađena količina materijala te mu je nadzorni iskazao da je trebalo konačnom situacijom utvrditi točno ugrađenu količinu svih materijala. Svjedok je iskazao da nikada nije pribavljena građevinska knjiga, niti od nadzornog inž., niti izvođača." (str. 6. osporavane presude)*

Nadalje, u odnosu na ovako reproduciran iskaz svjedoka Marka Jurića, Visoki trgovački sud zaključuje sljedeće:

*"Stoga, ovaj sud je na temelju naprijed navedene činjenične građe spisa uz ocjenu izvedenog dokaznog postupka, posebice iskaza svjedoka Marka Jurića koji je nadgledao radove na nekretnini koju je kupila treća pravna osoba u pogledu činjenice da nije postojala/predana/pronađena građevinska knjiga te pravilnom primjenom tereta dokazivanja zaključio da je osnovan tužbeni zahtjev tužitelja." (str. 7. osporavane presude).*

Ovako reproduciran iskaz svjedoka je proizvoljan, budući da je izostavljen bitan dio svjedočenja koji ide u prilog navodima podnositelja, a koji je pravilno reproducirao Trgovački sud u Splitu u prvostupanjskoj presudi:

*"Iz iskaza svjedoka Marka Jurića, kojeg sud prihvaća kao objektivnog i vjerodostojnog, proizlazi da svjedok poznaje obje parnične stranke, kako tužitelja tako i tuženika, te da je u poslovnom kontaktu s jednim od suvlasnika tuženika, gosp. Sternlightom. Nadalje, iz iskaza svjedoka proizlazi da je tvrtka Ivanišević Gradnja d.o.o. bila glavni izvođač objekta u Mimicama. Radi se o poslovno-stambenom objektu, čiji je investitor bila Koudela d.o.o. Nije mu poznato da li je između Koudele d.o.o. i Ivanišević gradnje d.o.o. zaključen ugovor, a ako je njegovi mu detalji nisu poznati. Poznato mu je da je tvrtka Ivanišević gradnja d.o.o. izvodila betonske radove, a zna da su ti radovi dijelom izvedeni, ali se ne može usuditi reći da su izvedeni u cijelosti. Nadzorni ing. je bio Dalibor Bartulović. Svjedok je taj objekt kao manager preuzeo u fazi njegove nedovršenosti. Betonski radovi su bili izvedeni, ali ne u cijelosti, odnosno svjedok je pojašnjenja radi naveo da nisu bili gotovi ni grubo građevinski radovi (...)." (str 3. presude Trgovačkog suda u Splitu, poslovni broj: P-128/2019 od 17. siječnja 2020.).*



S druge strane, iskaz svjedoka Marka Jurića kako je reproduciran u prvostupanjskoj presudi odgovara njegovom iskazu danom na zapisnik ročištu od 30. ožujka 2016.

Usporedbom ove dvije reprodukcije istog iskaza svjedoka Marka Jurića vidljivo je da je Visoki trgovački sud u osporavanoj presudi izostavio dio iskaza koji ide u prilog navodima podnositelja, a ti su da tužitelj nije izveo radove u količinama kako su bile navedene u dostavljenim privremenim situacijama i okončanoj situaciji (koja zapravo prema uzancama u naravi ne predstavlja konačni obračun). Točnije, iz iskaza svjedoka Marka Jurića proizlazi da je upravo on osobno preuzeo kao manager objekt u Mimicama u stanju njegove nedovršenosti, te da betonski radovi nisu bili izvedeni u cijelosti, odnosno da nisu bili gotovi ni grubi građevinski radovi.

Riječ je dakle o svjedoku koji je imao neposredna saznanja o tome jesu li na objektu u Mimicama bili izvedeni radovi. Isti je naveo da čak ni grubi građevinski radovi nisu bili izvedeni u cijelosti.

Visoki trgovački sud to nije uopće spomenuo. Sud je bio dužan razmotriti iskaz svjedoka Marka Jurića prema stvarnom sadržaju iskaza svjedoka kako je unesen u zapisnik te dati razloge o tome je li njegov iskaz uvjerljiv, odnosno neuvjerljiv, sve to u vezi s ostalim dokazima koje je sud izveo, što Visoki trgovački sud nije učinio.

Štoviše, Visoki trgovački sud je izmijenio značenje iskaza svjedoka onako kako je reproduciran u prvostupanjskoj presudi i kako je unesen u zapisnik ispitivanja svjedoka. Tako suprotno sadržaju prvostupanjske presude i zapisniku ispitivanja svjedoka u obrazloženju osporavane presude propušta naznačiti da je svjedok iskazivao npr. kako u trenutku preuzimanja objekta u Mimicama na objektu nisu bili izvedeni ni grubi građevinski radovi, što je tijekom cijelog postupka bila tvrdnja podnositelja. Visoki trgovački sud nije, stoga, niti obrazložio zašto ovaj bitan dio iskaza svjedoka ne smatra relevantnim i vjerodostojnim.

S druge strane, Visoki trgovački sud smatra relevantnim dio iskaza svjedoka iz kojega, kako to interpretira Visoki trgovački sud, proizlazi da nije postojala/predana/pronađena građevinska knjiga zbog čega je primjenom pravila o teretu dokazivanja zaključio da je osnovan tužbeni zahtjev tužitelja. Međutim, svjedok je iskazivao da, koliko je upućen, "inženjer Dalibor Bartulović nije mogao provjeriti točnost privremenih situacija iz razloga što nikada nije napravljena građevinska knjiga kojom bi se dokazala točno ugrađena količina materijala te, prema iskazu g. Bartulovića, dogovor je bio da se konačnom situacijom utvrdi točno ugrađena količina svih materijala". Također je u iskazu naveo da su pokušavali pronaći građevinsku knjigu, ali je nikada nisu pribavili niti od nadzornog inženjera niti od glavnog izvođača. Visoki trgovački sud, dakle, u odnosu na ovako reproduciran iskaz svjedoka, potpuno nelogičnom primjenom pravila o teretu dokazivanja izvodi zaključak da je tužbeni zahtjev tužitelja osnovan. Ispravno bi bilo da je Visoki trgovački sud zaključio da zbog činjenice da ne postoji građevinska knjiga koja prema Ugovoru (članak 27. stavak 2.) predstavlja dokument za praćenje količine izvedenih radova i utrošenog materijala te je ista glavni i jedini dokument za ispostavu privremenih mjesečnih i okončane situacije, odnosno računa naknadnih i nepredviđenih radova, nije dokazano da je tužbeni zahtjev tužitelja osnovan.

Dakle sud posve zanemaruje indikaciju da potpis nadzornog inženjera na privremenim situacijama, protivno samom Ugovoru, nije baziran na građevinskoj knjizi, te presuđuje u predmetu bez da je uopće predmetno pravno razmotrio.

Ovakva proizvoljna i parcijalna reprodukcija iskaza svjedoka, na kojem Visoki trgovački sud kako sam navodi temelji svoj zaključak o osnovanosti tužbenog zahtjeva, kao i potpuno nerazumna primjena pravila o teretu dokazivanja, nedvojbeno ukazuje na arbitrarnost u odlučivanju (presuda Ustavnog suda broj U-III/2443/2016 od 18. travnja 2019.). S tim u vezi, prema praksi Ustavnog suda, sudski postupci moraju se provesti u skladu s ustavnim načelom vladavine prava kao najvišom vrednotom ustavnog poretka Republike Hrvatske, pa tumačenje mjerodavnog prava u svakom konkretnom slučaju ne smije proizlaziti iz njegove arbitrarne i proizvoljne primjene već mora uvažavati zahtjeve prava na pravično suđenje sadržane u članku 29. stavku 1. Ustava (presuda Ustavnog suda broj U-III/5685/2014 od 11. svibnja 2017.)



**4.4. Visoki trgovački sud donošenjem osporavane presude nije stvarno ispitao slučaj i odgovorio na sve bitne navode stranaka, stoga se ne može smatrati da osporavana presuda zadovoljava opće zahtjeve koji proizlaze iz Ustavom zajamčenog prava na pravično suđenje**

U točkama 4.2. i 4.3. ustavne tužbe opisano je kako je Visoki trgovački sud u osporavanoj presudi pogrešno primijenio pravila o teretu dokazivanja, uslijed pogrešno utvrđene činjenice da podnositelj nije predložio dokaze (a potom i dokazao) da tužitelj nije izveo radove u količinama kako je situirano u dostavljenim privremenim situacijama i okončanoj situaciji. Kao što je već prethodno navedeno, podnositelj je predlagao brojne dokaze na ovu okolnost, ali o tim dokazima prvostupanjski sud nikada nije odlučio. Budući da je prvostupanjskom presudom tužbeni zahtjev tužitelja odbijen, podnositelj nije imao pravni interes pobijati žalbom prvostupanjsku presudu i isticati okolnost da o njegovim dokaznim prijedlozima nije odlučeno.

Međutim, Visoki trgovački sud navedenu okolnost u potpunosti zanemaruje te izvodi pogrešan zaključak da podnositelj nije dokazao svoje navode kojima osporava tužbeni zahtjev tužitelja. Uslijed navedenog, Visoki trgovački sud pogrešnom primjenom pravila o teretu dokazivanja izvodi zaključak da je tužbeni zahtjev osnovan.

Iz navedenog proizlazi, da Visoki trgovački sud nije stvarno ispitao slučaj i odgovorio na sve bitne navode stranaka, stoga se ne može smatrati da ta osporavana presuda zadovoljava opće zahtjeve koji proizlaze iz Ustavom zajamčenog prava na pravično suđenje.

Nadalje, sudska interpretacija činjenica, okolnosti i događaja mora biti takva da ne ostavlja nikakve dvojbe je li sud svoju pažnju usmjerio na pitanja koja je bio obvezan razmotriti i je li isključio pitanja koja su irelevantna za ono što je u konkretnom predmetu morao razmotriti (presuda Ustavnog suda broj U-III-5807/2010 od 30. travnja 2013.).

Također, razlozi navedeni u pisanom obrazloženju odluke u pravilu će se smatrati relevantnima ako jasno upućuju na to da sudovi u konkretnom slučaju nisu vršili svoje procjene na nerazuman način, da nisu učinili neku drugu očitu pogrešku u prosudbi, pogrešno procijenili postojanje nekog važnog čimbenika ili pak propustili razmotriti sve relevantne čimbenike odnosno propustili uzeti u obzir sve činjenične i pravne elemente koji su objektivno mjerodavni za donošenje odluke, da nisu odbili provesti dokaze koji bi mogli dovesti do drugačije odluke. Ukratko, razlozi navedeni u pisanom obrazloženju odluke moraju obuhvatiti sve važne aspekte razmatranog slučaja koji su mogli utjecati na konačnu odluku suda (mjerilo relevantnosti). (presuda Ustavnog suda broj U-III/1264/2018 od 13. lipnja 2018.).

Naglašava se da je dužnost tužitelja, sukladno čl. 266. Stečajnog zakona, da dokaže osnovanost svojeg potraživanja. Visoki trgovački sud je svojom odlukom u potpunosti srozao standard dokazivanja u parničnom postupku – iz Presude proizlazi da je postojanje vjerodostojne isprave, iako je točno izračuna sadržanog u njoj osporen, dostatna da sud ocijeni tužbeni zahtjev osnovanim. Pritom je teret dokaza prebačen na tuženika te se od njega traži da **dokazuje negativnu činjenicu da usluge nisu izvršene**, a što on nije ni mogao dokazivati – s obzirom da je prvostupanjski sud odlučio u njegovu korist (također primjenom pravila o teretu dokaza), a drugostupanjski sud uopće nije uzео u obzir njegove dokazne prijedloge.

Uzevši u obzir sve istaknuto u ustavnoj tužbi, Visoki trgovački sud je u osporavanoj presudi očigledno propustio razmotriti sve relevantne čimbenike koji su objektivno mjerodavni za donošenje odluke, odstupio i od ranije prakse istog suda, te, obzirom da mu je tako bilo jednostavnije, usvojio je tužbeni zahtjev tužitelja na način da je "iskonstruirao" razloge za donošenje takve odluke, ne vodeći pritom računa o svim činjenicama i okolnostima iznesenim u postupku, kao i propustivši uzeti u obzir sve dokazne prijedloge podnositelja, a koji su upravo predloženi radi dokazivanja svih navoda podnositelja tijekom postupka.

Predmetno budući da više nije imao opciju predmet vratiti na ponovni prvostupanjski postupak, uslijed čl. 366.a stavka 1. Zakona o parničnom postupku kojim je propisano sljedeće:

*„Prvostupanjska se odluka u povodu žalbe može ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje najviše jedanput.“*



a s druge strane nije imao želju, odnosno bilo mu je lakše ne provoditi dokazni postupak, a kako mu to nalaže čl. 373.b stavak 2. Zakona o parničnom postupku:

*„Kad drugostupanjski sud nađe da je radi pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja potrebno da se ponove već izvedeni dokazi ili da se izvedu dokazi koji su pravodobno predloženi, a nisu izvedeni, zakazat će raspravu pred drugostupanjskim sudom.“*

Slijedom svega navedenog, podnositelj smatra da je dokazano da mu je povrijeđeno ustavno pravo na pravično suđenje stoga predlaže ukidanje osporavane odluke. Ovo osobito što su pogrešno primijenjena pravila o teretu dokazivanja, čime je na podnositelja kao tuženika stavljen prekomjeran teret.

Ističe se da članak 29. stavak 1. Ustava sudovima nameće dužnost da na primjeren način razmotre podneske, argumente i dokaze koje su stranke predočile sudu. U tom smislu, kada ocjenjuje pravičnost sudskog postupka u cjelini, Ustavni sud je dužan razmotriti je li teret dokazivanja nametnut stranci u postupku bio prekomjeran te je li primjena pravila o teretu dokazivanja bila arbitrarna i nerazumna (predmet Khamidov protiv Rusije, br. 72118/01, § 174. i § 175., presuda od 15. studenoga 2007.), osobito u slučajevima kao što je podnositeljev u kojima sud odluku o osnovanosti zahtjeva stranaka ne donosi na temelju izvedenih dokaza i materijalnog prava, već u (navodnom) nedostatku dokaza meritornu odluku o biti spora temelji isključivo na primjeni postupovnog pravila o teretu dokazivanja.

Uz navedeno, dokazni prijedlozi podnositelja upravo u odnosu na sporna pitanja su u potpunosti zanemareni, iz čega se vidi da postupanje drugostupanjskog suda ne može biti ništa drugo već rezultat linije manjeg otpora, umjesto poštivanja zakonske procedure i vođenja računa o pravu podnositelja na pravično suđenje.

## 5. Prilozi

Ustavnoj tužbi se prilažu sljedeće isprave:

- specijalna punomoć, ovjerena kod javnog bilježnika
- ovjereni povijesni izvadak iz sudskog registra za podnositelja
- ovjereni prijepis akta koji se osporava: Presuda Visokog trgovačkog suda 68 Pž-1435/2020-5 od 6. srpnja 2020. godine
- preslika podnesenog prijedloga za dopuštenje revizije Vrhovnom sudu Republike Hrvatske u odnosu na prethodno definiranu presudu
- dokazi da je ustavna tužba pravovremeno podnesena (nesporno budući je presuda elektronički potpisana od strane sutkinje 26. kolovoza 2020. godine)
- sudska praksa na koju se referira u sadržaju ustavne tužbe

Predlažu se i sljedeće dokazne radnje:

- pribava po službenoj dužnosti i uvid u spis Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, poslovni broj 68 Pž-1435/2020
- pribava po službenoj dužnosti i uvid u spis Trgovačkog suda u Splitu broj: P-128/2019 (što uključuje i isprave iz spisa koji je imao prethodnu oznaku P-301/2015 i P-820/2010)
- pribava po službenoj dužnosti i uvid u spis Vrhovnog suda Republike Hrvatske nastavno na prijedlog za dopuštenje revizije

**ADDL MEGILA d.o.o.**, zastupano po:

  
TINA POROPAT  
Odvjetnik  
Đorđićeva 11  
10 000 Zagreb

Hrvatska pošta

OIB: 87311610356

Potvrda o primitku

- preporučene pošiljke
- vrijednosne pošiljke
- paketa

POŠILJATELJ: **TP** **TINA POROPAT**  
 Otvajstnik  
 Biorđičeva 11  
 10 000 Zagreb **KRVAJSKE**

PRIMATELJ: **USTAVNI SUD REPUBLIKE**  
**TRG SVETOG MARKA 4**  
**10000 ZAGREB**  
 (broj i naziv odredišnog poštanskog ureda)

Vrijednost: \_\_\_\_\_ kn

10130 Zagreb

Prijamni broj: **R RF 44801586 1 HR**

Masa: 1,623g

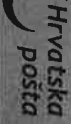
Poštarina: \*32,30 2 02  
 10.09.20 16:51:39 00AE

**Osnovne dopunske usluge:**  
 (staviti x za odabranu uslugu)

- Plus
- Izdvojeno
- S povratnicom
- Uručiti osobno primatelju
- Otkupnina: \_\_\_\_\_ kn

obr. P-10a Ozn. za narudžbu: 5/2017

Hrvatska pošta ©



Croatian Post Inc. / Republika Hrvatska

ADVICE OF RECEIPT/OF DELIVERY/OF PAYMENT  
POVRATNICA — Obavijest o prijmu/uručenju/isplati

On postal service Poštarska služba P-21/CN 07

Stamp of the office returning the advice Oznaka 216 Poštarskog ureda Mj. vrata Obavijest

AR

Office of posting Prijamni poštanski ured

10/30

Date Datum 12/01

Address of the item Primitelj pošiljke

KRVAJSKE, TRG SVETOG MARKA 4, 10000 ZAGREB

Nature of the item/Vrsta pošiljke

- Registered/preporučena pošiljka
- Insured letter/VRTIČENJA POŠILJKA
- Parcel/paket

Amount Iznos

AR RF 44801586 1 HR

Amount Iznos

Manpower order Uputnica

Meets on a destination/Ispunjava se na odredištu

The item/Primitelj above has been duly delivered/dane

Signature Potpis

11-109 2020

ZAGREB TRG SVETOG MARKA 4

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE - 10000 ZAGREB

To be filled in by the sender Ispunjava pošiljatelj

Return to Vratiti

Name Ime i prezime ili naziv tvrtke

Street and No Ulica i br.

Locality and country Mjesto i država

TP TINA POROPAT Otvajstnik Biorđičeva 11 10 000 Zagreb

Ozn. za narudžbu: 6/2019





**USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE**

Broj: U-III-4118/2020  
Zagreb, 25. rujna 2020.

Odvjetnica  
Tina Parapat

Dorđićeva 11  
10000 Zagreb

Poštovana,

Ustavnom sudu Republike Hrvatske podnijeli ste 10. rujna 2020., kao punomoćnica podnositeljice ADDL MEGILA d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, ustavnu tužbu u povodu presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, broj: PŽ-1435/2020-5 od 6. srpnja 2020. Predmet se u Ustavnom sudu vodi pod brojem: U-III-4118/2020.

Institut ustavne tužbe uređen je Ustavnim zakonom o Ustavnom sudu Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 99/99., 29/02. i 49/02. - pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon). Članci 62. i 64. Ustavnog zakona glase:

"Članak 62.

(1) Svatko može podnijeti Ustavnom sudu ustavnu tužbu ako smatra da mu je pojedinačnim aktom tijela državne vlasti, tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravne osobe s javnim ovlastima, kojim je odlučeno o njegovim pravima i obvezama ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela, povrijeđeno ljudsko pravo ili temeljna sloboda zajamčena Ustavom ... (u daljnjem tekstu: ustavno pravo).

(2) Ako je zbog povrede ustavnih prava dopušten drugi pravni put, ustavna tužba može se podnijeti tek nakon što je taj pravni put iscrpljen.

(3) U stvarima u kojima je dopušten upravni spor, odnosno revizija u parničnom ili izvanparničnom postupku, pravni put je iscrpljen nakon što je odlučeno i o tim pravnim sredstvima."

"Članak 64.

Ustavna se tužba može podnijeti u roku od 30 dana računajući od dana primitka odluke."

Protiv pojedinačnog akta u povodu kojeg ste podnijeli ustavnu tužbu podnesen je prijedlog za dopuštenje revizije.

Sukladno tome, Ustavni sud će zastati s ustavnosudskim postupkom do donošenja rješenja o prijedlogu za dopuštenje revizije.

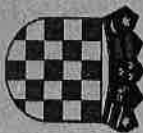
U slučaju da prijedlog za dopuštenje revizije bude odbačen, kao punomoćnica podnositeljice ustavne tužbe, dužni ste odmah po zaprimanju dostaviti Ustavnom sudu presliku rješenja o odbačaju prijedloga za dopuštenje revizije uz popratni dopis u kojem ćete navesti broj predmeta pod kojim se on vodi u Ustavnom sudu ("Poziv na broj: U-III-4118/2020"). Postupak u povodu ustavne tužbe podnesene 10. rujna 2020. u povodu presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, broj: PŽ-1435/2020-5 od 6. srpnja 2020. bit će nastavljen pod novim poslovnim brojem.

U slučaju da Vrhovni sud u povodu vašeg prijedloga dopusti reviziju, imate pravo podnijeti novu ustavnu tužbu u povodu revizijske presude Vrhovnog suda u roku od 30 dana od dana njezina primitka.

S poštovanjem,

Voditeljica Službe za utvrđivanje postupovnih pretpostavki  
za odlučivanje o ustavnim tužbama

  
mr. sc. Slavica Iličić Topolovec



USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Zagreb, Trg sv. Marka 4  
Broj: U-III-4/118/2020



POŠTARINA PLAĆENA U  
HP-u d.d. U POŠTANSKOM  
UREDUI  
10200 ZAGREB

Odvjetnica Tina Parapat

Dorđićeva 11  
10000 ZAGREB



3 0 -09 - 2020